

Πρεσβεία της Ελλάδος στη Στοκχόλμη
Γραφείο Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων

ΟΔΗΓΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ ΣΤΗ ΣΟΥΗΔΙΑ - 2022

Συντάκτης: Π. Ολζιέρσκυ, Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄
Στοκχόλμη, Σεπτέμβριος 2022

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

A. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....	4
A.1 Γενικά χαρακτηριστικά χώρας.....	4
A.2 Δημογραφικά στοιχεία.....	4
A.3 Βασικά μακροοικονομικά μεγέθη αγοράς	5
B. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	8
B.1 Θεσμικό πλαίσιο.....	8
B.1.1 Νομικές μορφές εταιρειών.....	8
B.1.2 Διαδικασία ίδρυσης εταιρίας	8
B.1.3 Καθεστώς αδειοδοτήσεων	9
B.1.4 Σήμανση / πιστοποίηση προϊόντων	10
B.1.5 Τιμολόγηση.....	11
B.1.6 Τελωνειακή νομοθεσία	11
B.1.7 Διαδικασίες εισαγωγής / περιορισμοί εισαγωγών.....	11
B.1.8 Εξασφάλιση πιστώσεων-χρηματοδοτήσεων.....	12
B.1.9 Καθεστώς ιδιοκτησίας	12
B.1.10 Εργασιακό καθεστώς	13
B.2 Στρατηγική εισόδου στην αγορά της Σουηδίας.....	14
B.2.1 Συνεργασία με αντιπροσώπους/διανομείς.....	15
B.2.2 Δημιουργία θυγατρικής / υποκαταστήματος / αντιπροσωπείας / κοινοπραξίας ...	16
B.2.3 Δίκτυα διανομής	16
B.2.4 Προώθηση – Διαφήμιση	18
B.2.5 Πρακτικές οδηγίες.....	19
B.3 Καταναλωτικά πρότυπα	20
B.4 Βιομηχανική ιδιοκτησία	20
Γ. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ - ΔΑΣΜΟΛΟΓΗΣΗ	22
Γ.1 Συμφωνίες αποφυγής διπλής φορολογίας	22

Γ.2 Φορολογία φυσικών προσώπων	22
Γ.3 Φορολόγηση επιχειρήσεων	22
Γ.4 Ειδικότεροι φόροι	22
Γ.5. Δασμοί - Δασμολόγιο.....	23
Γ.6 Ειδικές Οικονομικές ζώνες (FTZ).....	23
Δ. ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	24
Δ.1 Αναπτυξιακός Νόμος - Κίνητρα επενδύσεων	24
Δ.2 Καθεστώς ιδιωτικοποιήσεων	24
Δ.3 Πιστοληπτική ικανότητα χώρας	24
Ε. ΚΛΑΔΟΙ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΓΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	25
Ε.1 Εμπόριο	25
Ε.2 Τουρισμός	26
Ε.3 Επενδύσεις	27
ΣΤ. ΧΡΗΣΙΜΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ.....	28

A. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

A.1 Γενικά χαρακτηριστικά χώρας

Το Βασίλειο της Σουηδίας είναι μια σκανδιναβική χώρα με ανεπτυγμένη και ανταγωνιστική οικονομία με πλούσιους φυσικούς πόρους, κυρίως σε ξυλεία και σιδηρομεταλλεύματα. Οι πολίτες του απολαμβάνουν ένα υψηλό βιοτικό επίπεδο και εν γένει ευνοϊκές κοινωνικο-οικονομικές συνθήκες.

Η μορφή διακυβέρνησης της Σουηδίας είναι η βασιλευόμενη κοινοβουλευτική δημοκρατία.

Το Σουηδικό Σύνταγμα καθορίζει τον τρόπο διακυβέρνησης της Σουηδίας. Τέσσερις θεμελιώδεις νόμοι συνθέτουν το Σύνταγμα: η Πράξη Διακυβέρνησης, η Πράξη Διαδοχής, ο Νόμος για την Ελευθερία του Τύπου, και ο Θεμελιώδης Νόμος για την Ελευθερία της Έκφρασης. Οι θεμελιώδεις νόμοι υπερισχύουν όλων των άλλων νόμων.

Η Βουλή ("Riksdag") αποτελείται από ένα μόνο τμήμα, την Βουλή των Αντιπροσώπων με 349 Βουλευτές. Οι εκλογές στη Σουηδία διεξάγονται μία φορά κάθε τέσσερα χρόνια τη δεύτερη Κυριακή του Σεπτεμβρίου. Την ίδια ημέρα διεξάγονται και οι εκλογές τοπικής αυτοδιοίκησης. Οι τελευταίες σουηδικές γενικές εκλογές διεξήχθησαν στις 11 Σεπτεμβρίου 2022. Οι έδρες κατανέμονται μεταξύ των πολιτικών κομμάτων σε αναλογία με τις ψήφους που τους δόθηκαν σε ολόκληρη τη χώρα. Ένα κόμμα πρέπει να λάβει τουλάχιστον το 4% του συνόλου των ψήφων στις εκλογές για να εισέλθει στο κοινοβούλιο.

Η Σουηδία προσχώρησε στην ΕΕ την 1η Ιανουαρίου 1995. Σε εθνικό δημοψήφισμα που έλαβε χώρα το 2003, η πλειοψηφία των Σουηδών αποφάσισε να μην ενταχθεί η χώρα στην Ευρωζώνη. Παρά ταύτα, η κυβέρνηση βλέπει τον ρόλο της Σουηδίας στην ΕΕ ως σημαντικό για το μέλλον της χώρας.

Εθνικό νόμισμα της Σουηδίας είναι η σουηδική Κορόνα (SEK) (1 Ευρώ ισοδυναμούσε κατά τη σύνταξη του παρόντος με περίπου 10,9 SEK).

Η χώρα παραμένει πρωτοπόρος στον τομέα της καινοτομίας αλλά και στις ψηφιακές τεχνολογίες οι οποίες εμφανίζονται με πλείστες όσες εφαρμογές σε κάθε έκφανση της καθημερινότητας (ηλεκτρονική διακυβέρνηση, start ups, δίκτυα κινητής 5G κλπ).

A.2 Δημογραφικά στοιχεία

Η Σουηδία είναι η χώρα με τον μεγαλύτερο πληθυσμό από τις σκανδιναβικές χώρες και παράλληλα η τρίτη μεγαλύτερη σε έκταση χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στα δυτικά, συνορεύει με την Νορβηγία, στα βορειοανατολικά με τη Φινλανδία και στα νότια συνδέεται με τη Δανία με την οδική και σιδηροδρομική γέφυρα του Όρεσουντ.

Ο πληθυσμός της Σουηδίας ανέρχεται σε περίπου 10,5 εκατ. με τάση αύξησης 0,7%. Το προσδόκιμο ζωής ανέρχεται σε 81 έτη για τους άντρες και 84 έτη για τις γυναίκες. Η πυκνότητα του πληθυσμού είναι ιδιαίτερα χαμηλή (25 κάτοικοι ανά τ.χλμ.) και το 88% του πληθυσμού συγκεντρώνεται στα αστικά κέντρα, ιδίως εκείνα στο νότο.

Η μεγαλύτερη πόλη της Σουηδίας είναι η πρωτεύουσα Στοκχόλμη (1,8 εκατ. κάτοικοι) και ακολουθούν το Gothenburg με 650 χιλ. κατοίκους, το Malmo με 320 χιλ. η Uppsala με 170 χιλ. κ.α.

Η επίσημη γλώσσα είναι η Σουηδική ενώ οι γλώσσες των αναγνωρισμένων μειονοτήτων είναι η Sami, η Φινλανδική, η Meänkieli, η Yiddish and η Romani Chib. Σημειώνεται ότι από την πλειονότητα του πληθυσμού ομιλείται άπταιστα και η αγγλική γλώσσα.

Περίπου 80% του πληθυσμού είναι γεννημένο στη Σουηδία, ενώ το υπόλοιπο 20% έχει γεννηθεί στο εξωτερικό (κυρίως Συρία, Φινλανδία, Ιράκ, Πολωνία, Ιράν και Σομαλία).

A.3 Βασικά μακροοικονομικά μεγέθη αγοράς

	2017	2018	2019	2020	2021
ΑΕΠ (εκατ. EUR) τρέχουσες τιμές	480.026	470.673	476.870	475.666	530.357
Μεταβολή ΑΕΠ σταθερές τιμές	2,6	2,3	1,2	-2,8	4,8
Κατά κεφαλήν ΑΕΠ (EUR)	43.430	43.760	44.180	42.910	44.840
Ανεργία (%)	6,8	6,5	7,0	8,5	8,8
Πληθωρισμός (%)	1,8	3,8	3,8	2,3	2,7
Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης (% ΑΕΠ)	1,4	0,8	0,6	-2,7	-0,2
Χρέος Γενικής Κυβέρνησης (% ΑΕΠ)	40,7	38,9	34,9	39,6	36,7
Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών (% ΑΕΠ)	3,0	2,7	5,5	6,1	5,5
Συναλλαγματική ισοτιμία SEK/1EUR	9,63	10,25	10,58	10,48	10,14
Βασικό επιτόκιο (%)	-0,500	-0,500	-0,255	-0,003	0,000
Συναλλαγματικά διαθέσιμα (τέλος έτους) (εκατ. USD)	61.960	59.851	55.842	58.689	62.340

Πηγές: Στατιστική Υπηρεσία της Σουηδίας, Σουηδική Κεντρική Τράπεζα, Eurostat

Η Σουηδία, ερχόμενη από μια χαμηλή μεν, σχετικά σταθερή δε, ανάπτυξη μέχρι το 2019, σημείωσε, με την έναρξη της πανδημίας το δεύτερο τρίμηνο το 2020, τη μεγαλύτερη ύφεση τριμήνου (-7,4%) από την αρχή της καταγραφής της σχετικής χρονολογικής σειράς το 1980. Παρά ταύτα, λόγω της στάσης που τήρησε η σουηδική Κυβέρνηση, με τα περιορισμένα μέτρα που ελήφθησαν κατά την πανδημία, η συρρίκνωση της οικονομίας για τα υπόλοιπα τρίμηνα του 2020 παρέμεινε σε περιορισμένα επίπεδα και το ΑΕΠ της Σουηδίας κατέγραψε μείωση για το έτος κατά -2,8%.

Το δεύτερο τρίμηνο του 2021, η ανάπτυξη εκτινάχθηκε σε 9,8% και παρέμεινε σε σχετικά υψηλά επίπεδα για όλο το έτος με αποτέλεσμα το ΑΕΠ της Σουηδίας να αυξηθεί το 2021 κατά 4,8%, ανερχόμενο σε περίπου 5,3 τρισ. SEK. Το κατά κεφαλήν εισόδημα της Σουηδίας ανήλθε το 2021 σε 44.840 EUR.

Καθοριστικός παράγοντας για τη διακύμανση της οικονομικής ανάπτυξης της Σουηδίας κατά τη διετία 2020-2021 ήταν η κατανάλωση των νοικοκυριών, ιδίως στο δεύτερο τρίμηνο του 2020 (όταν συνεισέφερε αρνητικά πάνω από το μισό ποσοστό της μείωσης του ΑΕΠ) αλλά και στο δεύτερο τρίμηνο του 2021 (όταν συνεισέφερε ελαφρώς λιγότερο από το μισό της αύξησης του ΑΕΠ), ενώ επίσης σημαντικό ρόλο έπαιξαν το διεθνές εμπόριο αγαθών και υπηρεσιών και, ιδίως από το δεύτερο τρίμηνο του 2021 και μετά, οι ακαθάριστες επενδύσεις παγίου κεφαλαίου.

Ο Δείκτης Τιμών Καταναλωτή με σταθερό επιτόκιο (CPIF) ακολούθησε μια αδιάλειπτη ανοδική τάση καθ' όλο το 2021 φτάνοντας σε 4,1% τον Δεκέμβριο του 2021 (μ.ο. 2021 2,7%) από 0,5% τον Δεκέμβριο του 2020. Λόγω της ρωσικής εισβολής στην Ουκρανία, το Υπουργείο Οικονομικών αναμένει ότι οι τιμές θα συνεχίσουν να επηρεάζονται αυξητικά.

Ο μέσος όρος ανεργίας για το 2021 ανήλθε σε 8,8%. Η βελτίωση στην αγορά εργασίας κρίνεται από το Υπουργείο Οικονομικών ως υποστηρικτική στην οικονομία στην τρέχουσα συγκυρία, με την απασχόληση να αναμένεται να συνεχίσει να αυξάνεται με ταχείς ρυθμούς κατά το 2022.

Το βασικό επιτόκιο της σουηδικής Κεντρικής Τράπεζας "Riksbank" παρέμεινε αρνητικό για το μεγαλύτερο μέρος της προηγούμενης πενταετίας, και μηδενικό για το 2021. Παρά ταύτα, οι εξελίξεις που προκάλεσε ο πληθωρισμός οδήγησαν σε σημαντική αύξησή του εντός του 2022 (1,75% κατά τη σύνταξη του παρόντος).

Ο βιομηχανικός τομέας της Σουηδίας απασχολεί περίπου το 18% του εργατικού δυναμικού και κυριαρχείται από ομίλους όπως η Volvo, η Saab, η Ericsson, η ABB, η AstraZeneca, η Electrolux, η Ikea, η H&M. Ο τριτογενής τομέας, που αφορά κυρίως σε τηλεπικοινωνίες και εξοπλισμό πληροφορικής, απασχολεί το 80% του ενεργού εργατικού δυναμικού και ο πρωτογενής τομέας απασχολεί περίπου 2% του εργατικού δυναμικού. Τα κύρια αγροτικά προϊόντα είναι τα σιτηρά (ιδιαίτερα η βρώμη, το σιτάρι, το κριθάρι και η σίκαλη), οι πατάτες και άλλες ρίζες, τα λαχανικά και τα φρούτα, καθώς και τα γαλακτοκομικά προϊόντα, το κρέας και το ξύλο. Αν και η παραγωγή υπερβαίνει την εγχώρια κατανάλωση, σημαντική ποσότητα τροφίμων εισάγεται λόγω έλλειψης ποικιλίας καλλιεργειών. Η χώρα διαθέτει έναν πλούτο φυσικών πόρων: δάση, σίδηρο, μόλυβδο, χαλκό, ψευδάργυρο και υδροηλεκτρική ενέργεια.

Κατά την τελευταία τριετία, η Σουηδία παρέμεινε πλεονασματική στο διεθνές εμπόριο αγαθών. Ακόμη και το 2021, παρά το γεγονός ότι οι εισαγωγές της κατέγραψαν σημαντική αύξηση (20,5%), κατάφερε να διατηρήσει σημαντικό πλεόνασμα λόγω των αντίστοιχων επιδόσεων των εξαγωγών της (αύξηση 17,9%). Το 2021, η Σουηδία σημείωσε το μεγαλύτερο έλλειμμά της στο διεθνές εμπόριο υπηρεσιών για την πενταετία.

Αν και η Σουηδία έχει παρουσιάσει σημαντική οικονομική ανάκαμψη μετά την πανδημία, ο πόλεμος στην Ουκρανία αναμένεται να έχει επιπτώσεις στη σουηδική οικονομία οδηγώντας την σε υποτονική ανάπτυξη. Το σουηδικό Υπουργείο Οικονομικών προβλέπει ότι η σουηδική οικονομία θα αναπτυχθεί κατά 2,3% το 2022 αλλά η ανάπτυξή της θα επιβραδυνθεί το 2023 σε 0,4%, κυρίως λόγω της αναμενόμενης ιδιαίτερα ασθενούς αύξησης της κατανάλωσης των νοικοκυριών (0,1% το 2023 από 3,5% το 2022).

Καθώς το ποσοστό απασχόλησης ήταν υψηλό το περασμένο έτος, η σουηδική αγορά εργασίας θα βρίσκεται σε ισχυρή θέση όταν η οικονομική δραστηριότητα ξεκινήσει την επιβράδυνσή της. Ωστόσο, καθώς η ανάπτυξη θα επιβραδύνεται, η αύξηση της απασχόλησης αναμένεται να αποδυναμωθεί.

Επίσης, καθώς οι μεταβολές στην προσφορά και τις τιμές βασικών εμπορευμάτων έχουν καταστεί ασταθείς λόγω της εισβολής της Ρωσίας στην Ουκρανία, η αβεβαιότητα σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο θα εξελιχθεί η προσφορά στις αγορές εμπορευμάτων και ενέργειας καθιστά δύσκολο να

εκτιμηθεί πόσο θα διαρκέσει ο υψηλός πληθωρισμός στη Σουηδία (σύμφωνα με τον Δείκτη τιμών καταναλωτή με σταθερό επιτόκιο/CPIF ο πληθωρισμός στη Σουηδία θα αυξηθεί κατά 7,3% το 2022 και κατά 3,9% το 2023).

Το επίπεδο του ακαθάριστου χρέους της γενικής κυβέρνησης θα συνεχίσει να μειώνεται (32% επί του ΑΕΠ το 2022, 29,3% το 2023) και θα παραμείνει χαμηλό και σε διεθνές επίπεδο.

B. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

B.1 Θεσμικό πλαίσιο

Το νομικό σύστημα της Σουηδίας βασίζεται στο γραπτό δίκαιο, και συμπληρώνεται από τη νομολογία και τη νομοθετική ιστορία. Συνεπώς, η Σουηδία έχει μια ισχυρή παράδοση αστικού δικαίου, αλλά με επιρροές από συστήματα κοινού δικαίου.

Γενικά, η Σουηδία δεν επιβάλλει περιορισμούς στις ξένες επενδύσεις ή τους ξένους μετόχους. Ωστόσο, σε ορισμένους τομείς, μπορεί να επιβληθούν όροι που αποσκοπούν στον περιορισμό της αλλοδαπής ιδιοκτησίας με τη μορφή απαιτήσεων αδειοδότησης (για παράδειγμα, για προμήθεια ή κατασκευή προϊόντων για στρατιωτική χρήση).

Επίσης, δεν υπάρχουν συγκεκριμένοι έλεγχοι συναλλάγματος ή νομισματικοί περιορισμοί στη Σουηδία. Υπάρχουν, ωστόσο, απαιτήσεις παροχής πληροφοριών και δηλώσεων που σχετίζονται με την κίνηση κεφαλαίων και την εισαγωγή και εξαγωγή μετρητών βάσει νομοθεσίας για την αποτροπή νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

Σε όλους τους κατοίκους της Σουηδίας που έχουν εγγραφεί στο σουηδικό μητρώο πληθυσμού, έχει εκχωρηθεί ένας μοναδικός προσωπικός αριθμός ταυτότητας, ο οποίος αναφέρει την ημερομηνία γέννησης του ατόμου και άλλες πληροφορίες.

Οι ξένοι πολίτες που επιθυμούν να ξεκινήσουν επιχειρηματική δραστηριότητα στη Σουηδία και δεν είναι εγγεγραμμένοι στο σουηδικό μητρώο πληθυσμού, μπορούν να λάβουν έναν "αριθμό συντονισμού" από τη Σουηδική Φορολογική Υπηρεσία (Skatteverket). Ο αριθμός συντονισμού είναι ένας προσωρινός αριθμός προσωπικής ταυτότητας που είναι απαραίτητος στις επαφές του επιχειρηματία με το κράτος, όπως, για παράδειγμα, στις καταβολές φόρων.

B.1.1 Νομικές μορφές εταιρειών

Οι συνηθέστερες μορφές επιχειρηματικής δραστηριοποίησης στη Σουηδία είναι η ατομική επιχείρηση (Enskild näringsverksamhet), η ομόρρυθμη εταιρεία (Handelsbolag), η ετερόρρυθμη εταιρεία (Kommanditbolag) και η ανώνυμη εταιρεία (ή εταιρεία με περιορισμένη ευθύνη) (Aktiebolag). Στην παρακάτω ιστοσελίδα υπάρχει λεπτομερής κατάλογος των διαφορών μεταξύ των ειδών επιχειρηματικής δραστηριοποίησης στην αγγλική γλώσσα:

<https://www.verksam.se/documents/10183/15464/Choose+your+form+of+business.pdf/2918cc43-1961-4e2a-acde-41017311cfdc>

B.1.2 Διαδικασία ίδρυσης εταιρίας

Ατομική Επιχείρηση (Enskild näringsverksamhet)

Στην περίπτωση της ατομικής επιχείρησης δεν απαιτείται αρχικό κεφάλαιο, αλλά ο αυτοαπασχολούμενος οφείλει να καταχωρηθεί στη Σουηδική Φορολογική Υπηρεσία (Skatteverket) ενώ υπάρχει δυνατότητα καταχώρησης και στο Σουηδικό Γραφείο Καταχώρησης Εταιρειών (Bolagsverket) χωρίς αυτό να απαιτείται. Στην παρακάτω ιστοσελίδα υπάρχουν λεπτομερείς οδηγίες για την ίδρυση μιας ατομικής επιχείρησης στην αγγλική γλώσσα:

<https://www.verksam.se/en/web/international/starting/get-started-business-registration-and-tax/sole-trader>

Ομόρρυθμη εταιρεία (Handelsbolag) και ετερόρρυθμη εταιρεία (Kommanditbolag)

Οι ομόρρυθμες εταιρείες ιδρύονται από έναν ή περισσότερους εταίρους ή συνεργάτες. Οι εταίροι μπορεί να είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα. Σε μια ομόρρυθμη εταιρεία, οι εταίροι είναι αλληλέγγυα και εις ολόκληρον υπεύθυνοι για τις συμβάσεις και τα χρέη της επιχείρησης, σε όλη την έκταση της καθαρής περιουσίας τους.

Η ετερόρρυθμη εταιρεία αποτελεί παραλλαγή της ομόρρυθμης εταιρείας. Στην ετερόρρυθμη εταιρεία υπάρχει τουλάχιστον ένας εταίρος του οποίου η ευθύνη είναι απεριόριστη και ο οποίος ονομάζεται ομόρρυθμος ή πλήρης εταίρος. Υπάρχει επίσης τουλάχιστον ένας εταίρος με περιορισμένη ευθύνη, ο οποίος ονομάζεται ετερόρρυθμος εταίρος. Κατά την καταχώρηση μιας ως άνω εταιρείας, πρέπει να παρέχονται πληροφορίες σχετικά με την ευθύνη του ετερόρρυθμου εταίρου.

Μια ομόρρυθμη ή ετερόρρυθμη εταιρεία, κατόπιν της ίδρυσής της, θα πρέπει να καταχωρηθεί στο Σουηδικό Γραφείο Καταχώρησης Εταιρειών (Bolagsverket). Το εν λόγω Γραφείο θα χορηγήσει στη συνέχεια στην εταιρεία τον αριθμό εταιρικής ταυτότητας. Στην παρακάτω ιστοσελίδα υπάρχουν λεπτομερείς οδηγίες για την ίδρυση μιας ομόρρυθμης ή ετερόρρυθμης εταιρείας στην αγγλική γλώσσα:

<https://www.verksamta.se/en/web/international/starting/get-started-business-registration-and-tax/trading-partnership/-limited-partnership>

Ανώνυμη εταιρεία (Aktiebolag)

Μια ανώνυμη εταιρεία μπορεί να συσταθεί από ένα ή περισσότερα φυσικά ή νομικά πρόσωπα. Η ετήσια γενική συνέλευση των μετόχων εκλέγει ένα Διοικητικό Συμβούλιο που εκπροσωπεί την εταιρεία, και επιλέγει έναν ελεγκτή. Οι μικρές ανώνυμες εταιρείες μπορούν να επιλέξουν να μην έχουν ελεγκτή. Η ευθύνη συνήθως περιορίζεται στο κεφάλαιο που έχει επενδυθεί στην εταιρεία. Για την ίδρυση μιας ιδιωτικής ανώνυμης εταιρείας απαιτείται μετοχικό κεφάλαιο τουλάχιστον 25.000 SEK και για τις δημόσιες (εισηγμένες) ανώνυμες εταιρείες 500.000 SEK.

Μια ανώνυμη εταιρεία, κατόπιν της ίδρυσής της, θα πρέπει να καταχωρηθεί στο Σουηδικό Γραφείο Καταχώρησης Εταιρειών. Το εν λόγω Γραφείο θα χορηγήσει στη συνέχεια στην εταιρεία τον αριθμό εταιρικής ταυτότητας. Όλες οι ανώνυμες εταιρείες πρέπει να δημοσιεύουν μια ετήσια έκθεση ανεξάρτητα αν η εταιρεία έχει επιλέξει να έχει ελεγκτή. Αυτή η ετήσια έκθεση πρέπει να αποστέλλεται στο Σουηδικό Γραφείο Καταχώρησης Εταιρειών εντός επτά μηνών από τη λήξη του οικονομικού έτους. Η ετήσια έκθεση πρέπει να υπογράφεται από όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας. Εάν η ετήσια έκθεση δεν έχει παραληφθεί εγκαίρως από το Σουηδικό Γραφείο Καταχώρησης Εταιρειών, η εταιρεία θα πρέπει να καταβάλει τέλος καθυστέρησης. Στην παρακάτω ιστοσελίδα υπάρχουν λεπτομερείς οδηγίες για την ίδρυση μιας ανώνυμης εταιρείας στην αγγλική γλώσσα:

<https://www.verksamta.se/en/web/international/starting/get-started-business-registration-and-tax/limited-company>

B.1.3 Καθεστώς αδειοδοτήσεων

Οι σουηδικές αρχές αδειοδότησης και εποπτείας μπορεί να είναι τοπικές, περιφερειακές ή εθνικές. Οι τοπικές και περιφερειακές αρχές περιλαμβάνουν τους δήμους, τις νομαρχιακές διοικητικές επιτροπές και τις αστυνομικές αρχές. Το Σουηδικό Συμβούλιο Επιθεώρησης Δεδομένων και η

Εθνική Υπηρεσία Τροφίμων αποτελούν παραδείγματα τέτοιων εθνικών αρχών. Σε περίπτωση αρνητικής ή δυσμενούς απόφασης μιας Αρχής, μπορεί να ασκηθεί έφεση ή να ζητηθεί επανεξέταση της απόφασης. Ο τρόπος με τον οποίο μπορεί να γίνει αυτό διαφέρει ανάλογα με την Αρχή που έλαβε την απόφαση. Στην παρακάτω ιστοσελίδα αναγράφονται οι απαιτούμενες διαδικασίες και άδειες για κάθε είδους εμπορική ή εν γένει επιχειρηματική δραστηριότητα στην αγγλική γλώσσα:

<https://www.verksamst.se/en/web/international/services/find-permits>

B.1.4 Σήμανση / πιστοποίηση προϊόντων

Η Σουηδία είναι μέλος του Διεθνούς Οργανισμού Πιστοποίησης (ISO) και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Τυποποίησης (CEN) καθώς και άλλων δικτύων διεθνών προτύπων όπως International Telecommunications Union (ITU), International Electrotechnical Commission (IEC), European Telecommunications Standards Institute (ETSI) κ.α.

Η Swedac (<https://www.swedac.se/?lang=en>) είναι ο εθνικός φορέας ελέγχου συμμόρφωσης με τις προϋποθέσεις ποιότητας και ασφάλειας της Σουηδίας. Η Swedac συντονίζει επίσης την εποπτεία της σουηδικής αγοράς και έχει την ευθύνη σε θέματα που αφορούν σε όργανα μέτρησης και πολύτιμα μέταλλα. Οι υπόλοιπες σουηδικές αρχές είναι υποχρεωμένες να συνεννοούνται με τη Swedac για την υιοθέτηση ρυθμίσεων και προτύπων. Στη Σουηδία λειτουργεί επίσης το Σουηδικό Ινστιτούτο Προτύπων <https://www.sis.se/>, ένας μη κερδοσκοπικός οργανισμός που ειδικεύεται στα εθνικά και διεθνή πρότυπα. Το SIS είναι αρμόδιο για την εποπτεία των διαδικασιών έγκρισης, δημοσίευσης ή και πώλησης προτύπων.

Η συμμόρφωση με συγκεκριμένες προδιαγραφές και πρότυπα μπορεί να είναι υποχρεωτική ανάλογα με το προϊόν. Σε κάθε περίπτωση, η συμμόρφωση με πρότυπα όπως π.χ. το ISO 9000 και το ISO 14000, ακόμη και αν είναι εθελούσια, αποτελεί παράγοντα ανταγωνιστικότητας μιας εταιρείας και διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην εικόνα και τη φήμη της.

Η Σουηδία έχει πολύ αυστηρούς κανόνες υγείας, υγιεινής και σήμανσης όσον αφορά στα διαθέσιμα στον καταναλωτή προϊόντα και εξελιγμένες δυνατότητες εργαστηριακού ελέγχου της ποιότητας τους. Η σουηδική νομοθεσία για τη σήμανση των τροφίμων είναι εναρμονισμένη με τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1169/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2011. Η σήμανση των προϊόντων πρέπει να είναι στα σουηδικά και τα γράμματα να είναι ευανάγνωστα.

Όσον αφορά στα τρόφιμα, στη σήμανση ενός προϊόντος είναι υποχρεωτικό να αναγράφονται:

η σωστά δηλωμένη ονομασία των τροφίμων

τα συστατικά που περιέχονται σε φθίνουσα σειρά βάρους

τα αλλεργιογόνα πρέπει να είναι εμφανή

η ημερομηνία ελάχιστης διάρκειας του προϊόντος ή η ημερομηνία "χρήσης έως" και κάθε άλλη πληροφορία αποθήκευσης

- η καθαρή ποσότητα
- το όνομα και τα στοιχεία επικοινωνίας του υπεύθυνου της επιχείρησης τροφίμων
- η χώρα προέλευσης
- οδηγίες προετοιμασίας, όπου απαιτείται
- η περιεκτικότητα σε αλκοόλ εάν υπερβαίνει το 1,2%

- διατροφική δήλωση σύμφωνα με ειδικούς κανονισμούς.

B.1.5 Τιμολόγηση

Σύμφωνα με το σουηδικό Νόμο περί ανταγωνισμού (ο οποίος είναι συμβατός με τους σχετικούς κανόνες της ΕΕ), οι εταιρείες δεν επιτρέπεται να εφαρμόζουν συμφωνίες καθορισμού των τιμών.

Τα προϊόντα στη Σουηδία διατιμώνται συνήθως χρησιμοποιώντας τον ακόλουθο τύπο:

Τιμή CIF + εισαγωγικός δασμός + ειδικός φόρος κατανάλωσης + κέρδος + ΦΠΑ.

Ένα έγγραφο τιμολογίου πρέπει να αναφέρει σαφώς ότι πρόκειται για τιμολόγιο και πρέπει να αναγράφει:

- Ημερομηνία έκδοσης
- Αριθμό τιμολογίου
- Όνομα και διεύθυνση πωλητή και αγοραστή
- Αριθμό μητρώου ΦΠΑ πωλητή
- Αριθμό μητρώου ΦΠΑ αγοραστή σε ορισμένες περιπτώσεις (π.χ. για ενδοκοινοτικές αποκτήσεις αγαθών)
- Τύπο και έκταση της συναλλαγής
- Ημερομηνία παράδοσης / προμήθειας ή ημερομηνία πληρωμής στο λογαριασμό, εάν διαφέρει από την ημερομηνία τιμολογίου
- Προδιαγραφές (τι καλύπτεται από το τιμολόγιο)
- Τιμή
- Φορολογητέα βάση για κάθε συντελεστή ΦΠΑ ή τη σχετική απαλλαγή
- Εφαρμοστέο συντελεστή ΦΠΑ
- Ποσό ΦΠΑ και σε περίπτωση απαλλαγής από τον ΦΠΑ, αναφορά στη σχετική ρύθμιση

Στην παρακάτω ιστοσελίδα αναφέρονται λεπτομέρειες όσον αφορά στα περιεχόμενα ενός τιμολογίου στην αγγλική γλώσσα: <https://www.verksamt.se/web/international/running/business-documents/invoice>

B.1.6 Τελωνειακή νομοθεσία

Η Σουηδία, ως κράτος-μέλος της ΕΕ αποτελεί τμήμα του κοινού τελωνειακού εδάφους. Αρμόδια αρχή για τις εισαγωγές και εξαγωγές από / προς τρίτες χώρες είναι τα Σουηδικά Τελωνεία (Tullverket).

Για εισαγωγές στη Σουηδία από τρίτες χώρες βλ. <https://www.tullverket.se/importing-goods>

Για εξαγωγές από τη Σουηδία σε τρίτες χώρες βλ. <https://www.tullverket.se/exporting-goods>

B.1.7 Διαδικασίες εισαγωγής / περιορισμοί εισαγωγών

Προ της αποστολής προϊόντων στη Σουηδία, ο εξαγωγέας οφείλει να συνεννοηθεί με τον εισαγωγέα ή το φορέα διαμεσολάβησης σχετικά με τα έγγραφα που απαιτούνται για τον εκτελωνισμό (τιμολόγιο, δελτίο φορτωτικής και άλλα έγγραφα). Τα διάφορα έγγραφα αποστολής μπορούν να είναι και στην αγγλική γλώσσα.

Στην Σουηδία ισχύει η ευρωπαϊκή νομοθεσία για την απαγόρευση και τους περιορισμούς για απειλούμενα είδη ζώων και φυτών, επικίνδυνες χημικές ουσίες, προϊόντα απομίμησης, όπλα κ.α.

Η Σουηδία είναι μεταξύ των χωρών, στις οποίες ισχύει το δελτίο ΑΤΑ, διεθνές τελωνειακό έγγραφο που απλοποιεί τις τελωνειακές διαδικασίες για εμπόρους και επαγγελματίες που μεταφέρουν εμπορικά δείγματα, διαφημιστικό υλικό, φιλμ, ιατρικό και επαγγελματικό εξοπλισμό.

Στην ιστοσελίδα της Σουηδικής Κυβέρνησης για την εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας περιλαμβάνεται πληροφόρηση στην αγγλική όσον αφορά στις διεθνείς κυρώσεις που ισχύουν στις οποίες περιλαμβάνονται και περιορισμοί εισαγωγών: <https://www.government.se/government-policy/foreign-and-security-policy/international-sanctions/>

B.1.8 Εξασφάλιση πιστώσεων-χρηματοδοτήσεων

Στη σουηδική τραπεζική αγορά υφίσταται ένα ευρύ φάσμα δανείων για επιχειρηματική χρηματοδότηση, διαθέσιμων σε όλους τους τύπους επιχειρήσεων και σε όλους τους τομείς της οικονομίας. Από τα μέσα της δεκαετίας του 1990, οι κορυφαίες τράπεζες της Σουηδίας ξεκίνησαν μια πορεία προς την εξέλιξή τους σε πολυεθνικούς χρηματοοικονομικούς ομίλους με εκτεταμένες διεθνείς δραστηριότητες. Οι μεγαλύτεροι τραπεζικοί όμιλοι στη σουηδική τραπεζική αγορά είναι οι:

- Svenska Handelsbanken (SHB) <https://www.handelsbanken.se/en/>
- SEB (Skandinaviska Enskilda Banken) <http://sebgroup.com/>
- Swedbank <https://www.swedbank.se/en/> και
- Nordea <https://www.nordea.se/>

Άλλοι σκανδιναβικοί χρηματοοικονομικοί όμιλοι με ισχυρή θέση στη Σουηδία είναι η Danske Bank, η Länsförsäkringar, η SBAB και η Skandia.

Πέραν των συνήθων οδών τραπεζικής χρηματοδότησης, η κρατική εταιρεία Almi <https://www.almi.se/en/in-english/> χορηγεί δάνεια σε εταιρείες, ανεξάρτητα από τη νομική μορφή τους. Η δυνατότητα χρηματοδότησης εξατομικεύεται σύμφωνα με τη συγκεκριμένη κατάσταση της ενδιαφερόμενης επιχείρησης και δρομολογείται σε συνεργασία με μια τράπεζα. (Επιχειρηματικά δάνεια από την Almi <https://www.almi.se/vara-tjanster/tjanster/lan-och-ovrig-finansiering/foretagslan/> στη σουηδική γλώσσα). Επίσης η θυγατρική της Almi, Almi Invest <https://www.almi.se/en/almi-invest/> είναι η μεγαλύτερη εταιρεία επιχειρηματικών κεφαλαίων στη Σουηδία και ο πιο ενεργός επενδυτής σε νεοσύστατες εταιρείες.

Πηγή χρηματοδότησης θα μπορούσε να αποτελέσει και η Σουηδική Υπηρεσία για την Οικονομική και Περιφερειακή Ανάπτυξη <https://tillvaxtverket.se/english.html> υπό ορισμένες προϋποθέσεις και σε συγκεκριμένους τομείς.

Συμβουλές για χρηματοδότηση και εν γένει επιχειρηματική δραστηριοποίηση μπορούν να ληφθούν και από τις οργανώσεις που αναφέρονται στην παρακάτω ιστοσελίδα:

<https://www.verksamt.se/en/web/international/services/find-advisors>

B.1.9 Καθεστώς ιδιοκτησίας

Σε γενικές γραμμές, δεν υπάρχουν περιορισμοί στην ιδιοκτησία ακίνητης περιουσίας από αλλοδαπούς στη Σουηδία. Όσον αφορά όμως στις αγροτικές εκτάσεις, και δεδομένου ότι ο όρος της αγροτικής γης στη Σουηδία περιλαμβάνει και τις δασικές εκτάσεις, ενδιαφερόμενα φυσικά και νομικά πρόσωπα οφείλουν να λάβουν άδεια για την απόκτηση ακίνητης περιουσίας σε συγκεκριμένες αγροτικές περιοχές, ο κατάλογος των οποίων μεταβάλλεται κατά καιρούς. Ο κύριος

λόγος αυτής της διάταξης είναι η διατήρηση της αγροτικής γης στα χέρια ενεργών ιδιοκτητών και ο αποκλεισμός μεγάλων εταιρειών από την απόκτηση μεγάλων εκτάσεων δάσους.

Όσον αφορά στην κατοχή διαμερισμάτων στη Σουηδία, σημειωτέον ότι στην πλειονότητα τους η ιδιοκτησία τους είναι έμμεση μέσω συνεταιρισμών στέγασης, ήτοι οργανώσεων που είναι οι νόμιμοι ιδιοκτήτες των ακινήτων. Η αγορά της ιδιότητας μέλους του συνεταιρισμού δίνει σε ένα άτομο το δικαίωμα χρήσης ενός διαμερίσματος χωρίς κανένα χρονικό περιορισμό έναντι πληρωμής τέλους υπηρεσίας στο ακίνητο που διαθέτει ο συνεταιρισμός.

Μετά την αγορά ακινήτου στη Σουηδία, πρέπει να υποβληθεί αίτηση για νόμιμη εγγραφή του ιδιοκτήτη στη Σουηδική Αρχή Χαρτογράφησης, Κτηματολογίου και Γης (Lantmäteriet <https://www.lantmateriet.se/>). Αυτό ισχύει επίσης για άτομα που έχουν αποκτήσει το ακίνητο μέσω κληρονομιάς ή δωρεάς. Οι σχετικές πληροφορίες προωθούνται στη Σουηδική Φορολογική Υπηρεσία (<https://www.skatteverket.se/>).

Κάθε τρία έτη, η Σουηδική Φορολογική Υπηρεσία καθορίζει την αντικειμενική αξία των ακινήτων, η οποία πριν οριστικοποιηθεί κοινοποιείται στον ιδιοκτήτη ο οποίος μπορεί να προβάλει τυχόν ενστάσεις του. Η εισφορά ακινήτου και ο φόρος ακίνητης περιουσίας υπολογίζονται βάσει της αντικειμενικής αξίας.

Οι ιδιοκτήτες ακίνητης περιουσίας στη Σουηδία, οφείλουν να υποβάλλουν δήλωση φόρου εισοδήματος.

B.1.10 Εργασιακό καθεστώς

Στο σουηδικό μοντέλο εργασίας, ένα σημαντικό τμήμα της αγοράς εργασίας ρυθμίζεται από τους εργοδότες και τους εργαζόμενους μέσω των οργανώσεών τους. Το κράτος δεν συμμετέχει ενεργά ούτε παρεμβαίνει στις διαπραγματεύσεις μεταξύ των εν λόγω μερών και διατηρεί παθητικό ρόλο ως νομοθέτης. Ο Νόμος για την προστασία της απασχόλησης είναι η βασική νομοθεσία και καθορίζει τις έγκυρες μορφές απασχόλησης. Η νομοθεσία είναι επίσης εκτεταμένη όσον αφορά στην απαγόρευση των διακρίσεων στο χώρο εργασίας. Ο Νόμος περί διακρίσεων καλύπτει, για παράδειγμα, τις ίσες ευκαιρίες και τις συνθήκες απασχόλησης ανδρών και γυναικών, μέτρα κατά των εθνοτικών διακρίσεων στην επαγγελματική ζωή, μέτρα κατά των διακρίσεων λόγω σεξουαλικότητας και την απαγόρευση των διακρίσεων εις βάρος των ατόμων με αναπηρία στο χώρο εργασίας.

Οι συλλογικές συμβάσεις αποτελούν τη βάση του "σουηδικού μοντέλου" στο οποίο οι συνθήκες σε κάθε τομέα εργασίας καθορίζονται από τα συνδικάτα και τις εργοδοτικές οργανώσεις. Το επίπεδο οργάνωσης σε συνδικαλιστικές οργανώσεις στη Σουηδία είναι σχετικά υψηλό - περίπου 70% των εργαζομένων - και η ένταξη σε αυτές συχνά ενθαρρύνεται από τους εργοδότες. Οι συλλογικές συμβάσεις ρυθμίζουν την εν γένει μορφή απασχόλησης, τις ετήσιες αυξήσεις μισθών, τις αμοιβές υπερωριών, τα προγράμματα συμπληρωματικής ασφάλισης, τις ώρες εργασίας, τις διακοπές, τις προειδοποιητικές προθεσμίες απόλυσης κ.α.

Στη Σουηδία δεν υπάρχει νομοθεσία που να καθορίζει έναν κατώτατο μισθό. Συνεπώς, οι συνδικαλιστικές οργανώσεις προβαίνουν στις σχετικές συμφωνίες για κάθε κλάδο και είδος εργασίας.

Η πολυπλοκότητα των εν λόγω προϋποθέσεων συχνά προκαλεί σύγχυση στους μη γνωρίζοντες και συνεπώς σε εργασιακά θέματα συνιστάται η αξιοποίηση της τοπικής εμπειρογνομοσύνης.

Σχετικά με τις διαδικασίες που πρέπει να ακολουθήσει ένας εργοδότης για την απασχόληση προσωπικού πληροφορίες στην αγγλική γλώσσα διατίθενται στην ιστοσελίδα:

<https://www.verksamst.se/web/international/running/employing-staff>

Περισσότερες πληροφορίες μπορούν να αναζητηθούν και στη Σουηδική Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης (<https://arbetsformedlingen.se/other-languages/english-engelska>), μια δημόσια αρχή επιφορτισμένη με το καθήκον να συνδέει τους εργοδότες με τα άτομα που αναζητούν εργασία, με τον αποδοτικότερο δυνατόν τρόπο, και στη Συνομοσπονδία των Σουηδικών Επιχειρήσεων (<https://www.svensktnaringsliv.se/english/>).

Τέλος σημειώνεται ότι το πρόγραμμα απασχόλησης New Start <https://arbetsformedlingen.se/other-languages/english-engelska/extra-stod/stod-a-o/nystartsjobb/nystartsjobb---sa-gar-det-till> ενθαρρύνει τις εταιρείες να προσλάβουν άτομα που ήταν μακροχρόνια άνεργοι ή έφτασαν κατά τη διάρκεια της μεταναστευτικής κρίσης του 2015. Η απασχόληση ατόμου στο πλαίσιο αυτού του καθεστώτος προβλέπει οικονομική υποστήριξη για τον εργοδότη.

B.2 Στρατηγική εισόδου στην αγορά της Σουηδίας

Η Σουηδία, με μια αξιοσημείωτη ιστορία ισονομίας, δίκαιης ευημερίας και ειρήνης, έχει επιτύχει ένα αξιοζήλευτο βιοτικό επίπεδο στο πλαίσιο ενός συστήματος καπιταλισμού υψηλής τεχνολογίας το οποίο ουσιαστικά λειτουργεί σε άμεση συνάρτηση με το εξωτερικό εμπόριο. Η γεωγραφική θέση της Σουηδίας, καθιστά τη χώρα κόμβο και εφελτήριο για τις αγορές της Δανίας, της Νορβηγίας και της Φινλανδίας. Η Σουηδία διαθέτει επίσης ένα σύγχρονο σύστημα διανομής και εξαιρετικές εσωτερικές και εξωτερικές επικοινωνίες.

Η σχετικά μικρή πληθυσμιακά αγορά της Σουηδίας αποτελεί μια από τις πλέον ανοιχτές στους νεοεισερχόμενους αλλά και ανταγωνιστικές αγορές στον κόσμο, καθώς αποτελεί μια αγορά καταναλωτών με υψηλό εισόδημα, που αναγκάζουν τους ενδιαφερόμενους και τα προϊόντα τους να προσαρμοστούν στις σουηδικές απαιτήσεις. Ως εκ τούτου, τα προϊόντα θα πρέπει να διαθέτουν σαφή ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα, μεταξύ άλλων, στην τιμή, την ποιότητα και/ή την αναγνωρισιμότητα του brand.

Σημαντική είναι η προσεκτική αξιολόγηση των υποψήφιων συνεργατών και η επιλογή ενός έμπειρου διανομέα, ο οποίος έχει τη δυνατότητα να καλύψει το μεγαλύτερο δυνατόν μέρος της μικρής μεν πληθυσμιακά, μεγάλης δε γεωγραφικά χώρας.

Η μακροπρόθεσμη προοπτική συνεργασίας αξιολογείται ως σημαντικό κίνητρο έναρξης διαπραγματεύσεων και η δέσμευση ως προς αυτήν θα πρέπει να εκφράζεται με κάθε ευκαιρία, ενώ οι εκ του σύνεγγυς επαφές είναι σημαντικές καθώς κατά την σκανδιναβική νοοτροπία διασφαλίζουν τη δέσμευση του συνεργάτη.

Γενικά, οι εξειδικευμένοι επαγγελματίες, οι ομαλές επιχειρηματικές διαδικασίες και η δεκτικότητα σε διεθνείς συνεργασίες καθιστούν τη Σουηδία μια χώρα που δίνει ευκαιρίες εισόδου, ενώ η πληροφόρηση κάθε είδους είναι άμεσα διαθέσιμη, ανοιχτή και διαφανής.

Θέματα όπως τα ανθρώπινα δικαιώματα, η καταπολέμηση της διαφθοράς, η κλιματική αλλαγή και η ισότητα των φύλων λαμβάνονται όλα υπόψη κατά την επιχειρηματική δραστηριότητα ενώ σημειώνεται, επίσης, ότι η Σουηδία είναι μία από τις κορυφαίες χώρες στον κόσμο στον τομέα της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης, η οποία θεωρείται ως ένα κρίσιμο μέρος του στρατηγικού σχεδιασμού στη σουηδική επιχειρηματική ζωή.

Η αρχική επίσκεψη του Έλληνα επιχειρηματία στη Σουηδία (ή και του Σουηδού στην Ελλάδα) θεωρείται σχεδόν απαραίτητη επιχειρηματική πρακτική. Η στρατηγική εξαγωγών πρέπει να σχεδιασθεί μεθοδικά και, εκ των προτέρων, ώστε να αποφευχθούν λάθη που μπορούν να περιορίσουν τις μελλοντικές δυνατότητες πωλήσεων στη σουηδική αγορά και να καλύψει, βραχυπρόθεσμα, την είσοδο και, μεσο-μακροπρόθεσμα, την παραμονή των προϊόντων στην αγορά. Η βέλτιστη λύση ποικίλλει κατά περίπτωση και η επιτυχία των πωλήσεων στη σουηδική αγορά δεν εξαρτάται μόνον από τις ενέργειες του συνεργαζόμενου εισαγωγέα ή αντιπροσώπου. Ο εξαγωγέας οφείλει να είναι σε στενή επαφή με τον εισαγωγέα ή τον αντιπρόσωπό του στη Σουηδία και να συμμετέχει ενεργά στις δραστηριότητες εμπορικής προβολής, μάρκετινγκ και πιθανής τροποποίησης ή βελτίωσης του προϊόντος ανάλογα με τις εκάστοτε απαιτήσεις της αγοράς.

B.2.1 Συνεργασία με αντιπροσώπους/διανομείς

Στη Σουηδία υπάρχουν διάφοροι φορείς, στους οποίους μπορούν να απευθύνονται οι εξαγωγείς για την αναζήτηση πληροφοριών, οι κυριότεροι εκ των οποίων είναι οι κάτωθι :

Σουηδικός Εμπορικός Σύλλογος (Svensk Handel - www.svenskhandel.se): Πρόκειται για τον κεντρικό οργανισμό εμπορικών εταιρειών χονδρικής και λιανικής πώλησης τις οποίες εκπροσωπεί σε θέματα απασχόλησης και οικονομικής πολιτικής.

Εμπορικά & Βιομηχανικά Επιμελητήρια (www.swedishchambers.se): Τα έντεκα περιφερειακά εμπορικά επιμελητήρια βρίσκονται σε όλη τη χώρα και εργάζονται για τη δημιουργία φιλικού προς τις επιχειρήσεις περιβάλλοντος. Η εγγραφή των σουηδικών επιχειρήσεων στα κατά τόπους εμπορικά επιμελητήρια είναι προαιρετική. Τα επιμελητήρια δημοσιεύουν ανακοινώσεις εμπορικού ενδιαφέροντος σε ενημερωτικά δελτία τους στο διαδίκτυο.

Επιχειρηματική Ένωση "Företagarna" (<https://www.foretagarna.se/>) η οποία είναι ο μεγαλύτερος οργανισμός μικρομεσαίων επιχειρήσεων και εκπροσωπεί περίπου 60.000 επιχειρηματίες σε 250 τοπικές ενώσεις.

Ένωση Εμπορικών Αντιπροσώπων Σουηδίας (www.agenturforetagen.se): Η Ένωση Εμπορικών Αντιπροσώπων εκδίδει ενημερωτικό δελτίο με διαφημιστικό ένθετο, στο οποίο μπορεί κανείς να δημοσιεύσει αγγελίες για να έλθει σε επαφή με Σουηδούς αντιπροσώπους, εισαγωγείς ή εμπόρους χονδρικής. Το δελτίο διανέμεται σε όλα τα μέλη της Ένωσης.

Εθνικό Ινστιτούτο Οικονομικών Ερευνών (www.konj.se). Το εν λόγω ινστιτούτο μπορεί να παράσχει πληροφορίες για την αγορά λιανικής και χονδρικής. Τα παρεχόμενα στοιχεία αφορούν

καθορισμένους τομείς και θέματα. Το Ινστιτούτο Οικονομικών Ερευνών εκπονεί και έρευνες αγοράς κατόπιν παραγγελίας.

Επίσης επιβοηθητικές είναι και οι ακόλουθες ιστοσελίδες εταιρικής πληροφόρησης :

Bolagsverket - Σουηδικός εταιρικός κατάλογος

<https://www.bolagsverket.se/en/us/about/e-services/foretagsfakta>

Kompass – Εταιρικός κατάλογος <https://se.kompass.com/en>

Largest Companies - Βάση δεδομένων με τις μεγαλύτερες σκανδιναβικές εταιρείες

<https://www.largestcompanies.com/>

Swedyello - Σουηδικός επαγγελματικός κατάλογος <https://www.swedyello.com/>

Εταιρική πληροφόρηση μπορεί να αναζητηθεί και από τη Φορολογική Υπηρεσία της Σουηδίας "Skatteverket" (στη σελίδα της για αναζήτηση εταιρικών πληροφοριών):

<https://www.skatteverket.se/servicelankar/otherlanguages/inenglish/individualsandemployees/retrievecompanyinformation.4.b1014b415f3321c0de1cd9.html>

B.2.2 Δημιουργία θυγατρικής / υποκαταστήματος / αντιπροσωπείας / κοινοπραξίας

Μια αλλοδαπή εταιρεία μπορεί να δημιουργήσει μια θυγατρική βάσει των εταιρικών μορφών που υφίστανται στη Σουηδία.

Μια αλλοδαπή εταιρεία που επιθυμεί να δραστηριοποιηθεί στη Σουηδία χωρίς να ανοίξει θυγατρική εταιρεία μπορεί να λειτουργήσει μέσω υποκαταστήματος. Το υποκατάστημα έχει δική του διοίκηση και αριθμό εταιρικής ταυτότητας. Μια εταιρεία μπορεί να έχει μόνο ένα υποκατάστημα και πρέπει να εκπροσωπείται από έναν διευθύνοντα σύμβουλο. Το υποκατάστημα δεν αποτελεί ξεχωριστό νομικό πρόσωπο, αλλά τμήμα μιας αλλοδαπής εταιρείας. Οι επιχειρηματικές δραστηριότητες ενός υποκαταστήματος στη Σουηδία υπόκεινται στη σουηδική νομοθεσία και στις σουηδικές κυβερνητικές υπηρεσίες. Το υποκατάστημα δεν έχει ίδια κεφάλαια - τα περιουσιακά του στοιχεία αποτελούν μέρος του συνολικού ενεργητικού της αλλοδαπής μητρικής εταιρείας. Το υποκατάστημα τηρεί τους δικούς του λογαριασμούς, χωριστά από την αλλοδαπή εταιρεία. Στην παρακάτω ιστοσελίδα υπάρχουν λεπτομερείς οδηγίες για το άνοιγμα υποκαταστήματος στην αγγλική γλώσσα:

<https://www.verksamst.se/web/international/starting/get-started-business-registration-and-tax/opening-a-branch>

Η σουηδική νομοθεσία δεν διαχωρίζει τα γραφεία αντιπροσωπείας από τα υποκαταστήματα αλλοδαπών εταιρειών. Αν και υπάρχει η δυνατότητα καταχώρησης ενός τέτοιου νομικού προσώπου, θα αντιμετωπίζεται ως υποκατάστημα όσον αφορά σε εταιρικούς και φορολογικούς σκοπούς.

Το σουηδικό δίκαιο δεν αναγνωρίζει τις κοινοπραξίες ως νομικές οντότητες και δεν υπάρχει νομικός ορισμός του όρου. Δεδομένης της έλλειψης νομικής αναγνώρισης, μεγάλη σημασία αποκτά το περιεχόμενο της συμφωνίας κοινής επιχείρησης, καθώς η συμφωνία είναι αυτή που θα καθορίσει τον τρόπο με τον οποίο θα ρυθμίζεται η συνεργασία.

B.2.3 Δίκτυα διανομής

Στη σουηδική αγορά κυριαρχούν παραδοσιακά τα εγχώρια εμπορικά σήματα και ένας μικρός αριθμός μεγάλων αλυσίδων, ιδίως στους τομείς της λιανικής πώλησης ειδών ένδυσης, επίπλων και τροφίμων με μεγάλο όγκο πωλήσεων. Δύο παραδείγματα είναι η σουηδική H&M, η δεύτερη μεγαλύτερη εταιρεία λιανικής πώλησης ενδυμάτων στον κόσμο, και η ΙΚΕΑ, η μεγαλύτερη εταιρεία λιανικής πώλησης επίπλων στον κόσμο.

Η διανομή των προϊόντων, όπως έχει εξελιχθεί σήμερα, χαρακτηρίζεται από ιδιαίτερη αποτελεσματικότητα. Τα δίκτυα διανομής καταναλωτικών αγαθών στη Σουηδία είναι δομημένα με καλή διάρθρωση. Τα κύρια κέντρα διανομής είναι η Στοκχόλμη, το Γκέτεμποργκ, το Μάλμε και το Χέλσινγκμποργκ.

Στη Στοκχόλμη, πρωτεύουσα και επιχειρηματικό κέντρο της χώρας, έχουν την έδρα τους οι περισσότεροι μεγάλοι φορείς και οργανισμοί καθώς και πολλές πολυεθνικές που έχουν δραστηριότητες στις βόρειες και τις βαλτικές χώρες. Τα κεντρικά γραφεία των περισσότερων σουηδικών βιομηχανικών και εμπορικών ενώσεων και οι περισσότερες μεγάλες εταιρείες βρίσκονται στη Στοκχόλμη. Σημειώνεται ότι η Στοκχόλμη συγκαταλέγεται ανάμεσα στις ακριβότερες πόλεις του κόσμου.

Το Göteborg είναι διεθνές θαλάσσιο διαμετακομιστικό και βιομηχανικό κέντρο και το κυριότερο λιμάνι διεθνούς εμπορικής σύνδεσης της χώρας. Βρίσκεται στα νοτιοδυτικά παράλια και είναι επίσης μεγάλο βιομηχανικό κέντρο με ευρύ φάσμα παραγωγής, από οχήματα μέχρι πετροχημικά.

Το Malmö και το Helsingborg είναι πόλεις που βρίσκονται επίσης στη νότια Σουηδία, σε μικρή απόσταση από τη γειτονική Δανία. Αποτελούν επίσης σημαντικά λιμάνια εμπορικής διακίνησης.

Μολονότι τα δύο τρίτα του εδάφους της Σουηδίας στο βορρά είναι αραιοκατοικημένα, υπάρχουν εκεί πολλές βιομηχανίες δασικών προϊόντων, εξορύξεων, υδροηλεκτρικής ενέργειας, όπως και σημαντικά projects επιτάχυνσης της πράσινης μετάβασης στη Σουηδία όπως η εταιρεία Northvolt (κατασκευαστής στοιχείων μπαταρίας ιόντων λιθίου υψηλής απόδοσης) και η εταιρεία Hybrit Development (μια σουηδική κοινοπραξία, η οποία διαχειρίζεται την τεχνολογία Hybrit για την παραγωγή χάλυβα χωρίς ορυκτά καύσιμα), ενώ τα σπουδαιότερα βορειότερα αστικά κέντρα είναι οι πόλεις Sundsvall, Umeå, Skellefteå και Luleå.

Τα σούπερ μάρκετ είναι μακράν ο μεγαλύτερος διάυλος λιανικής πώλησης καταναλωτικών αγαθών σε όρους αξίας. Τα σούπερ μάρκετ βρίσκονται συνήθως στα κέντρα των πόλεων ή στα προάστια, ενώ οι υπεραγορές και οι εκπτώτικες αλυσίδες βρίσκονται συνήθως εκτός των κέντρων των πόλεων. Στους μείζονες retailers τροφίμων υφίσταται μια, κατ' ουσίαν, ολιγοπωλιακή κατάσταση καθώς οι τρεις μεγαλύτεροι όμιλοι (ICA, Axfood και Coop) ελέγχουν ποσοστό περίπου 90% της αγοράς. Η μεγαλύτερη αλυσίδα λιανικής πώλησης τροφίμων είναι η ICA, <https://www.ica.se> με μερίδιο αγοράς περίπου 50% και περισσότερα από 1.320 καταστήματα στη Σουηδία. Έπονται η συνεταιριστική αλυσίδα Coop, <https://www.coop.se> με περίπου 700 καταστήματα και μερίδιο αγοράς περίπου 20%, και ο όμιλος Axfood, <https://www.axfood.se> με περίπου 800 καταστήματα και μερίδιο αγοράς επίσης περίπου 20%. Παρουσία στη σουηδική αγορά έχει και η γερμανικών συμφερόντων Lidl <https://www.lidl.se/>.

Υπάρχουν επίσης μικρότερες αλυσίδες καταστημάτων τροφίμων, ενώ σημειώνουν συνεχώς άνοδο μικρά καταστήματα σε γειτονίες με μεγάλη συγκέντρωση οικονομικών μεταναστών που αναζητούν παραδοσιακά εισαγόμενα τρόφιμα από τις χώρες τους, μεταξύ των οποίων και η Ελλάδα. Επίσης, εστιατόρια διεθνούς κουζίνας έχουν προκαλέσει ζήτηση για πολλά εισαγόμενα τρόφιμα και μαζί με τα παραπάνω μικρά καταστήματα έχουν δημιουργήσει ένα δίκτυο διανομής εισαγόμενων τροφίμων.

Σημειώνεται ότι στις σουηδικές αλυσίδες σούπερ μάρκετ, είναι ιδιαίτερα διαδεδομένη η συσκευασία προϊόντων private label / «φασόν» (προϊόντων με την επωνυμία των σουπερ μάρκετ ή των εισαγωγέων) που υπολογίζεται ότι καταλαμβάνουν ποσοστό περίπου 35% στα ράφια.

B.2.4 Προώθηση – Διαφήμιση

Η χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης και η κινητή επικοινωνία μέσω smartphones στη Σουηδία είναι υψηλή και, συνεπώς, το διαδίκτυο καλύπτει υψηλό τμήμα των διαφημιστικών δαπανών ενώ και οι ημερήσιες εφημερίδες και άλλες εκδόσεις εξακολουθούν να αποτελούν επίσης σημαντικά διαφημιστικά μέσα. Το διαφημιστικό ταχυδρομείο (direct mail) διατηρεί μια σχετικά υψηλή θέση και έπονται οι διαφημίσεις στο ραδιόφωνο, την τηλεόραση και τις κινηματογραφικές αίθουσες. Άλλες μορφές, χρήσιμες για ορισμένους τύπους προϊόντων, είναι η διαφήμιση στα σημεία πώλησης, οι υπαίθριες αφίσες και οι διαφημιστικές πινακίδες.

Ως προς το ψηφιακό μάρκετινγκ, τα παραδοσιακά κανάλια περιλαμβάνουν τις διαφημίσεις Google / Facebook, τις ηλεκτρονικές εφημερίδες, περιοδικά, blogs κλπ. Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με εκτιμήσεις, πάνω από 95% των Σουηδών χρησιμοποιούν ηλεκτρονικό ταχυδρομείο και περίπου 70% έχουν καθημερινή πρόσβαση στο διαδίκτυο, ενώ η διείσδυση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης είναι πάνω από 70% με το Facebook να είναι μακράν το πιο χρησιμοποιούμενο δίκτυο. Μεταξύ των τρόπων λήψης αγοραστικών αποφάσεων στο διαδίκτυο, η επιρροή των influencers φαίνεται να είναι ο πιο σημαντικός. Σημειώνεται πάντως ότι σχεδόν 30% των χρηστών διαδικτύου χρησιμοποιούν φίλτρα περιορισμού διαφήμισης (adblockers). Σημειώνεται, τέλος, ότι συνολικά, περίπου οι μισοί Σουηδοί εμπιστεύονται τις Αρχές για την προστασία των προσωπικών τους δεδομένων.

Όσον αφορά στις ημερήσιες εφημερίδες και άλλα έντυπα, τα μεγάλα μητροπολιτικά ΜΜΕ στη Στοκχόλμη, το Γκέτεμποργκ και το Μάλμο έχουν ευρεία γεωγραφική κυκλοφορία καθώς οι τρεις μεγάλες εφημερίδες της Στοκχόλμης, ήτοι η Dagens Nyheter, η Svenska Dagbladet και η Dagens Industri (με εξειδίκευση σε θέματα οικονομίας, επενδύσεων κλπ.) απολαμβάνουν κυκλοφορία σε εθνικό επίπεδο, ενώ και οι μεγάλες εφημερίδες στο Γκέτεμποργκ και το Μάλμο (Goteborgs Posten και Sydsvenskan αντίστοιχα) παρέχουν σημαντική δυνατότητα διαφήμισης στη δυτική και τη νότια Σουηδία.

- Dagens Nyheter www.dn.se
- Svesnka Dagbladet www.svd.se
- Dagens Industri: www.di.se/
- Goteborgs Posten www.gp.se
- Sydsvenskan: www.sydsvenskan.se

Για διαφημίσεις προς χονδρεμπόρους και εισαγωγείς ενδείκνυνται τα κλαδικά περιοδικά, εκ των οποίων ενδεικτικά αναφέρονται τα εξής:

- Allt om Mat <https://www.expressen.se/alltommat> και
- Allt om Vin <https://www.expressen.se/allt-om-vin/> για τρόφιμα και ποτά αντίστοιχα,

- Butikstrender, για τρόφιμα/ποτά <https://www.butikstrender.se/>
- Habit για έτοιμα ενδύματα <https://www.habit.se/>

Η Σουηδία έχει αυστηρούς κανονισμούς για τη διαφήμιση, όπου όλοι οι ισχυρισμοί ή οι δηλώσεις πρέπει να επαληθεύονται. Οι προωθητικές ενέργειες μιας επιχείρησης πρέπει να είναι αληθείς και οι παραπλανητικές δηλώσεις μπορεί να οδηγήσουν σε ποινική δίωξη βάσει του Νόμου περί πρακτικών μάρκετινγκ. Οι γενικές ρήτρες του εν λόγω Νόμου συμπληρώνονται από παράρτημα καταλόγου απαγορευμένων εμπορικών πρακτικών, όπως τα συστήματα πυραμίδων, παράνομα προϊόντα και προϊόντα που μοιάζουν πολύ με άλλα της ίδιας κατηγορίας και είναι πιθανό να προκαλέσουν σύγχυση. Τα ακόλουθα προϊόντα υπόκεινται σε ειδική νομοθεσία που περιλαμβάνει κανόνες σχετικά με την απαγορευμένη ή ελεγχόμενη διαφήμιση:

- προϊόντα καπνού (αν και ισχύουν ορισμένες εξαιρέσεις) σύμφωνα με το Νόμο περί καπνού,
- συνταγογραφούμενα φάρμακα σύμφωνα με τον Νόμο περί φαρμάκων
- οιοπνευματώδη ποτά στην τηλεόραση και το ραδιόφωνο σύμφωνα με τον Νόμο περί οιοπνευματωδών
- λοταρίες σύμφωνα με τον Νόμο περί τυχερών παιχνιδιών.

B.2.5 Πρακτικές οδηγίες

Ο προγραμματισμός, η συνέπεια και η τήρηση των διαδικασιών εκτιμώνται ιδιαίτερα στις επιχειρηματικές επικοινωνίες. Ο προγραμματισμός μιας συνάντησης θα πρέπει να γίνεται εγκαίρως – τουλάχιστον δύο εβδομάδες νωρίτερα – και η τήρηση του προγράμματος θα πρέπει να είναι σεβαστή από την αρχή μέχρι το τέλος μιας συνάντησης. Η αποστολή μιας ατζέντας / λίστας θεμάτων προς συζήτηση πριν τη συνάντηση εκτιμάται ως δείγμα οργάνωσης ενώ η χρονική συνέπεια συμβολίζει το σεβασμό στο συνομιλητή.

Επειδή η κάθε συνάντηση πρέπει να είναι ουσιαστική, είναι χρήσιμο οι συνομιλητές να έρχονται κατευθείαν στο θέμα καθώς ο,τιδήποτε άλλο θεωρείται σπατάλη χρόνου. Ο επιχειρηματικός χρόνος είναι πολύτιμος και δεν θεωρείται σκόπιμο να γίνει μια συνάντηση εάν δεν υφίσταται σαφής αντικειμενικός σκοπός και δεν αναμένεται κάποιο κέρδος από αυτή την επένδυση χρόνου.

Οι Σουηδοί επιχειρηματίες αναλύουν προσεκτικά τις πληροφορίες, το ιστορικό και τις προτάσεις που δέχονται, συνεπώς σκόπιμη είναι η παροχή λεπτομερούς, τεκμηριωμένης και καλά οργανωμένης γραπτής πληροφόρησης πριν τη συνάντηση. Λόγω της σουηδικής κουλτούρας η διαδικασία λήψης αποφάσεων είθισται να βασίζεται στη συναίνεση όλων των εμπλεκομένων και στην εφαρμογή προσεκτικών βημάτων χωρίς απότομες αλλαγές. Συνεπώς, πολλές φορές απαιτούνται πάνω από μια συναντήσεις για να επιτευχθεί συμφωνία ακόμη και σε δευτερεύοντα σημεία, κάτι που μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα καθυστερήσεις και αυξημένα κόστη προετοιμασίας.

Κατά την άσκηση επιχειρηματικής (και κοινωνικής) δραστηριότητας στη Σουηδία, χρησιμοποιείται συχνά το μικρό όνομα στον προφορικό και γραπτό λόγο. Ωστόσο, η έλλειψη επισημότητας δεν ισοδυναμεί με οικειότητα. Κατά την επικοινωνία είναι σκόπιμο να διατηρείται μία ευγενική συμπεριφορά. Κατά τη διάρκεια μιας διαπραγματεύσεως δεν ενδείκνυνται συμπεριφορές επίδειξης δύναμης και ιεραρχίας, η επίδειξη υπερβολικών συμπεριφορών και οι συναισθηματισμοί. Η σουηδική κοινωνία βασίζεται σε αρχές ισότητας και ασύμβατες συμπεριφορές αποδοκιμάζονται. Η φιλοσοφία του "Lagom" (το οποίο μεταφράζεται ως "τα πάντα με μέτρο") είναι ένα κοινό σουηδικό χαρακτηριστικό, σύμφωνα με το οποίο η υπερβολική ή επιδεικτική συμπεριφορά δεν είναι

ελκυστική. Επίσης, η χρήση χιούμορ δεν αποτελεί συνήθη συμπεριφορά κατά τη διάρκεια επιχειρηματικών διαπραγματεύσεων.

Δεν αναμένεται από τους Σουηδούς να εργάζονται τα Σαββατοκύριακα, τις αργίες ή στις διακοπές τους.

B.3 Καταναλωτικά πρότυπα

Οι Σουηδοί καταναλωτές αναζητούν προϊόντα και υπηρεσίες που προσφέρουν κάτι νέο στην αγορά, ενώ είναι ιδιαίτερα δεκτικοί στις τάσεις μόδας και υιοθετούν νωρίς τα νέα προϊόντα. Δίνουν εξίσου σημασία στη λειτουργικότητα και την ποιότητα όσο και στο design και το branding, και θα αναζητήσουν νέες διεθνείς μάρκες και ιδέες αγορών που μπορεί να έχουν ήδη συναντήσει στο εξωτερικό.

Κατά μέσο όρο, οι Σουηδοί καταναλωτές διαθέτουν πόρους και αγοραστική δύναμη πολύ υψηλότερη εκείνης των υπόλοιπων Ευρωπαίων καταναλωτών και μπορούν να στηρίξουν προϊόντα που τους ενδιαφέρουν ακόμη και αν χρειαστεί να πληρώσουν μια υψηλότερη τιμή, προτιμώντας λύσεις υψηλής ποιότητας από φτηνές ή βολικές επιλογές. Επίσης, είναι πιστοί καταναλωτές και επιστρέφουν σε μάρκες που εμπιστεύονται, αφού εδραιωθεί η εμπιστοσύνη τους στο προϊόν.

Από την άλλη πλευρά, η σουηδική αγορά είναι απαιτητική, με υψηλά standards όσον αφορά τόσο στην ποιότητα των προϊόντων όσο και στις προδιαγραφές τους. Οι καταναλωτές είναι ιδιαίτερα ευαίσθητοι στον τρόπο κατασκευής των προϊόντων, και θέλουν να είναι καλά ενημερωμένοι σχετικά με τη βιωσιμότητα και τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις παραγωγής και κατανάλωσής τους, ενώ συχνά επιθυμούν να γνωρίζουν όχι μόνο αν το προϊόν έχει κατασκευαστεί με τις συγκεκριμένες προδιαγραφές, αλλά και για τον λόγο και τον τρόπο που το προϊόν τηρεί τις προδιαγραφές αυτές.

B.4 Βιομηχανική ιδιοκτησία

Το σουηδικό δίκαιο γενικά παρέχει επαρκή προστασία όλων των δικαιωμάτων ιδιοκτησίας, συμπεριλαμβανομένης της πνευματικής ιδιοκτησίας και της ακίνητης περιουσίας. Ως κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Σουηδία συμμετέχει σε μια σειρά πολυμερών συμβάσεων για τη βιομηχανική, πνευματική και εμπορική ιδιοκτησία. Η Σουηδία είναι συμβαλλόμενο μέρος στη Συνθήκη συνεργασίας όσον αφορά τις ευρεσιτεχνίες (PCT) που παρέχει τη δυνατότητα αίτησης για διεθνή κατοχύρωση ευρεσιτεχνιών σε άνω των 140 κρατών και της Σύμβασης για το ευρωπαϊκό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας. Η Σουηδία έχει υπογράψει μεταξύ άλλων τη Σύμβαση της Βέρνης του 1971, τη σύμβαση της Ρώμης του 1961 και τη Συμφωνία πνευματικής ιδιοκτησίας του ΠΟΕ (TRIPS). Επίσης, η Σουηδία συμμετέχει στη Σύμβαση του οργανισμού WIPO (World Intellectual Property Organisation) ενώ έχει συστήσει και ειδικό δικαστήριο για υποθέσεις που σχετίζονται με τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, το επονομαζόμενο δικαστήριο διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και αγοράς (Patent and Market Court).

Η Σουηδία προστατεύει τα εμπορικά σήματα βάσει του Νόμου για τα εμπορικά σήματα (Trademark Act 1960:644 και 2016:375) και έχει υπογράψει το Πρωτόκολλο της Μαδρίτης του 1989, ενώ είναι και συμβαλλόμενο μέρος της Σύμβασης των Παρισίων και της Συμφωνίας του Λοκάρνο.

Στη Σουηδία αρμόδιος κρατικός οργανισμός είναι το Γραφείο Πνευματικής Ιδιοκτησίας (PRV). Αναλυτικές πληροφορίες για τη διαδικασία και τις προϋποθέσεις διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα <https://www.prv.se/en/>

Γ. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ - ΔΑΣΜΟΛΟΓΗΣΗ

Γ.1 Συμφωνίες αποφυγής διπλής φορολογίας

Η Σουηδία μετέχει ως μέλος της ΕΕ σε όλες τις συμφωνίες περιφερειακών οικονομικών / τελωνειακών ενώσεων που συνάπτει η ΕΕ.

Επίσης έχει υπογράψει διμερείς συμφωνίες με αρκετές χώρες σε πολλούς διαφορετικούς τομείς ενδιαφέροντος. Οι εν λόγω συμφωνίες είναι διαθέσιμες στην κάτωθι ιστοσελίδα της σουηδικής Κυβέρνησης :

<http://www.regeringen.se/rattsdokument/sveriges-internationella-overenskommelser>

Η σύμβαση μεταξύ Ελλάδος και Σουηδίας για την αποφυγή της διπλής φορολογίας και την πρόληψη της φοροδιαφυγής όσον αφορά στους φόρους εισοδήματος και κεφαλαίου (Ημερομηνία υπογραφής 6-10-1961, Ημερομηνία θέσης σε ισχύ: 20-08-1963), έχει πάψει να ισχύει από 1.1.2022, κατόπιν μονομερούς ανάκλησής της από τη Σουηδία.

Γ.2 Φορολογία φυσικών προσώπων

Το εισόδημα από μισθωτή εργασία για τους μόνιμους κατοίκους της Σουηδίας υπόκειται σε δημοτικό φόρο εισοδήματος και σε εθνικό φόρο εισοδήματος. Ο δημοτικός φόρος εισοδήματος επιβάλλεται με συντελεστή που διαφέρει από δήμο σε δήμο και μπορεί να αναπροσαρμόζεται ετησίως. Ο τρέχων μέσος συντελεστής είναι 32,34%. Ο εθνικός φόρος επί του εισοδήματος από μισθωτή εργασία επιβάλλεται με συντελεστή 20% στο τμήμα του φορολογητέου εισοδήματος άνω των 540.700 SEK. Το εισόδημα από μισθωτή εργασία για τους μη-κατοίκους φορολογείται με ενιαίο συντελεστή 25% και το εισόδημα από επενδύσεις φορολογείται με ενιαίο συντελεστή 30%.

Γ.3 Φορολόγηση επιχειρήσεων

Τα σουηδικά νομικά πρόσωπα είναι υπόχρεα σε φόρο επί του παγκόσμιου εισοδήματός τους, εκτός εάν ισχύουν φορολογικές συμφωνίες ή ειδικές απαλλαγές. Τα νομικά πρόσωπα που δεν είναι φορολογικοί κάτοικοι Σουηδίας φορολογούνται για το εισόδημα που θεωρείται ότι έχει την πηγή του εντός της Σουηδίας.

Το εταιρικό φορολογητέο εισόδημα υπόκειται σε φόρο με ενιαίο συντελεστή 20,6%, όπως ισχύει από 1ης Ιανουαρίου 2021. Μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2018, ο συντελεστής εταιρικού φόρου ήταν 22% και μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2020, 21,4%.

Όλα τα εισοδήματα των νομικών προσώπων αντιμετωπίζονται ως εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα. Οι σουηδικές εταιρείες δεν υπόκεινται σε δημοτικούς ή τοπικούς φόρους εισοδήματος.

Γ.4 Ειδικότεροι φόροι

Το σουηδικό σύστημα ΦΠΑ είναι εναρμονισμένο με τους κανόνες της ΕΕ. Ο γενικός συντελεστής ΦΠΑ 25% επιβάλλεται στα περισσότερα αγαθά και υπηρεσίες. Μειωμένοι συντελεστές ισχύουν για ορισμένα αγαθά και υπηρεσίες, όπως 12% για τα τρόφιμα (εκτός από τα οινοπνευματώδη ποτά), τα γεύματα σε εστιατόρια, τα ποτά χαμηλής περιεκτικότητας σε οινόπνευμα, τα μη-οινοπνευματώδη ποτά, η διαμονή σε ξενοδοχεία κ.α., και 6% για τις εφημερίδες, τα περιοδικά, τα βιβλία, τα

ηλεκτρονικά βιβλία, τις μεταφορές επιβατών, ορισμένες πολιτιστικές υπηρεσίες κ.α. Ορισμένες χρηματοοικονομικές και ασφαλιστικές υπηρεσίες απαλλάσσονται από τον ΦΠΑ.

Οι ειδικοί φόροι κατανάλωσης της Σουηδίας είναι εναρμονισμένοι με τους κανόνες της ΕΕ και αφορούν στα οιοπνευματώδη, τον καπνό και τα καύσιμα και την ηλεκτρική ενέργεια, ενώ από 1ης Ιουλίου 2017, επιβάλλεται ειδικός φόρος κατανάλωσης σε ορισμένες ηλεκτρονικές και οικιακές συσκευές.

Οι ιδιοκτήτες ακινήτων στη Σουηδία οφείλουν να καταβάλλουν εισφορά ακινήτου ή/και φόρο ακίνητης περιουσίας ανάλογα με το είδος της ακίνητης περιουσίας (λεπτομέρειες στην ακόλουθη ιστοσελίδα στη σουηδική γλώσσα:

<https://www.skatteverket.se/privat/fastigheterochbostad/fastighetsavgiftochfastighetskatt.4.69ef368911e1304a625800013531.html>)

Όλοι οι εργοδότες στη Σουηδία καταβάλλουν υποχρεωτικά εισφορές κοινωνικής ασφάλισης για λογαριασμό των εργαζομένων τους, οι οποίες αποτελούνται από εισφορές για σύνταξη, ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και άλλες κοινωνικές παροχές. Οι εισφορές αυτές ανέρχονται σε 31,42% του ακαθάριστου μισθού. Για εργαζόμενους ηλικίας μεταξύ 15 και 18 ετών, η εισφορά μειώνεται στο 10,21%. Οι εργοδοτικές εισφορές υπολογίζονται επιπλέον του μισθού και του κόστους μισθοδοσίας και είναι πληρωτέες για κάθε εργαζόμενο ή εργολάβο που έχει κερδίσει πάνω 1.000 SEK κατά τη διάρκεια του έτους. Οι εργαζόμενοι συνεισφέρουν το 7% του μισθού τους στο συνταξιοδοτικό σύστημα. Η εισφορά αυτή περιλαμβάνεται στο φόρο εισοδήματος και παρακρατείται από τον εργοδότη στην πηγή. Οι εργαζόμενοι δεν απαιτείται να καταβάλλουν συνταξιοδοτικά τέλη από το μέρος του εισοδήματός τους που υπερβαίνει τα 501.000 SEK.

Γ.5. Δασμοί - Δασμολόγιο

Η Σουηδία ως κράτος - μέλος της ΕΕ, αποτελεί τμήμα του κοινού τελωνειακού εδάφους και οι διαδικασίες εκτελωνισμού ακολουθούν τις αρχές που ισχύουν για όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ, ήτοι ισχύουν οι τελωνειακοί Κανονισμοί της ΕΕ

Γ.6 Ειδικές Οικονομικές ζώνες (FTZ)

Δεν υπάρχουν ελεύθερες ζώνες ή ελεύθεροι λιμένες στη Σουηδία.

https://taxation-customs.ec.europa.eu/system/files/2022-08/FZ%20LIST%2017%20August%202022_CLEAN.pdf

Η χώρα διαθέτει μόνο 4 εμπορικές ζώνες με αποθήκες τελωνειακής αποταμίευσης στα λιμάνια της Στοκχόλμης, του Γκέτεμποργκ, του Μάλμε και του Jonkoping.

Δ. ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Δ.1 Αναπτυξιακός Νόμος - Κίνητρα επενδύσεων

Η Σουηδία προσφέρει ένα περιορισμένο φάσμα οικονομικών κινήτρων για την προσέλκυση επενδύσεων τα οποία είναι κυρίως περιφερειακής φύσης και περιλαμβάνουν τοπικές επιχορηγήσεις επενδύσεων, στήριξη για έξοδα εγκατάστασης, περιφερειακές συνεισφορές για μεταφορές και ειδικές φορολογικές ελαφρύνσεις που αφορούν στο απαραίτητο προσωπικό και σε εργαζόμενους που ασχολούνται με την έρευνα και την ανάπτυξη. Περισσότερες πληροφορίες μπορούν να αναζητηθούν εδώ: <https://www.business-sweden.com/services/invest-in-sweden/> και εδώ: <https://www.business-sweden.com/globalassets/services/learning-center/establishment-guides/tax-relief-for-key-foreign-employees.pdf>.

Δ.2 Καθεστώς ιδιωτικοποιήσεων

Το σουηδικό κράτος έχει προχωρήσει στην ιδιωτικοποίηση σημαντικού ποσοστού δημοσίων επιχειρήσεων και υπηρεσιών. Παρά ταύτα, παραμένει μείζων ιδιοκτήτης εταιρειών στη Σουηδία. Το χαρτοφυλάκιο των κρατικών επιχειρήσεων περιλαμβάνει 46 επιχειρήσεις που ανήκουν πλήρως ή εν μέρει στο κράτος, εκ των οποίων δύο είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο, ενώ επίσης διαχειρίζεται δύο επιχειρηματικά ιδρύματα. Συνολικά, οι κρατικές επιχειρήσεις απασχολούν περίπου 129.000 άτομα και η εκτιμώμενη συνολική αξία του χαρτοφυλακίου των κρατικών επιχειρήσεων ανέρχεται σε 640 δισ. SEK.

Δ.3 Πιστοληπτική ικανότητα χώρας

Η πιστοληπτική ικανότητα της Σουηδίας είναι άριστη. Ακολουθούν οι αξιολογήσεις της Σουηδίας από τους μεγαλύτερους οίκους πιστοληπτικής αξιολόγησης:

Moody's	Aaa
Standard & Poor's	AAA
Fitch	AAA

Ε. ΚΛΑΔΟΙ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΓΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Ε.1 Εμπόριο

Η Σουηδία είναι μια ανοικτή και ανταγωνιστική οικονομία. Ως προς τις προοπτικές περαιτέρω ανάπτυξης του διμερούς εμπορίου σημειώνονται τα εξής:

Τρόφιμα και ποτά

Η σουηδική λιανική αγορά τροφίμων χαρακτηρίζεται ως εξαιρετικά ώριμη και ανταγωνιστική, οι δε καταναλωτές, οι οποίοι έχουν υψηλό εισοδηματικό επίπεδο, διαθέτουν αντίστοιχα υψηλά κριτήρια επιλογής των προϊόντων που αγοράζουν. Οι Σουηδοί καταναλωτές είναι ιδιαίτερα ευαίσθητοι / δεκτικοί σε προϊόντα υγιεινής διατροφής, προϊόντα υψηλής διατροφικής αξίας, οργανικά / βιολογικά προϊόντα, προϊόντα fair trade, και σε συσκευασίες φιλικές προς το περιβάλλον. Σημειώνεται, δε, ότι στις σουηδικές αλυσίδες super-markets, η συσκευασία private label είναι ιδιαίτερα διαδεδομένη και τα σχετικά προϊόντα υπολογίζεται ότι καταλαμβάνουν πάνω από το ένα τρίτο του χώρου στα ράφια.

Τα σημαντικότερα τρέχοντα trends στη σουηδική αγορά τροφίμων έχουν ως εξής:

Φυτικές εναλλακτικές λύσεις που αντικαθιστούν το κρέας: Η σημαντική υποστήριξη για τα δικαιώματα των ζώων καθώς και οι περιβαλλοντικές ανησυχίες που συνδέονται με την κτηνοτροφία και την παραγωγή κρέατος στη σουηδική κοινωνία οδηγούν τους Σουηδούς καταναλωτές στην όλο και αυξανόμενη ανεύρεση εναλλακτικών λύσεων στην κατανάλωση κρέατος για τη λήψη των απαραίτητων πρωτεϊνών και κατά συνέπεια στην τάση αύξησης στην κατανάλωση προϊόντων που δεν περιέχουν κρέας.

Όλο και περισσότεροι Σουηδοί καταναλωτές υιοθετούν τρόπους διατροφής συμβατούς με την παραπάνω τάση, είτε επιλέγοντας τη flexitarian διατροφή (η οποία είναι κυρίως χορτοφαγική αλλά περιλαμβάνει κατανάλωση ψαριών ή κρέατος), την καθαρά χορτοφαγική διατροφή (χωρίς καθόλου κατανάλωση κρέατος) ή και την vegan διατροφή (χωρίς καθόλου κατανάλωση κρέατος και γαλακτοκομικών προϊόντων, αυγών και μελιού). Σημειώνεται ότι στοιχεία δείχνουν ότι αυτές οι τάσεις είναι εντονότερες στις νεότερες γενιές, με το 32% των ατόμων ηλικίας 15-20 ετών να επιδιώκει να καταναλώνει λιγότερο κρέας, όπως και το 23% των ατόμων ηλικίας 21-34 ετών.

Λειτουργικά τρόφιμα: Όσο οι κοινωνικές συνθήκες αλλάζουν στη Σουηδία με αποτέλεσμα μια πιο καθιστική ζωή και αύξηση της παχυσαρκίας, τόσο ενισχύονται οι αντίθετες τάσεις που τονίζουν την προσοχή στην υγεία και ενισχύουν την αγορά λειτουργικών τροφίμων, ήτοι, μεταξύ άλλων, τροφίμων χωρίς λακτόζη / γλουτένη, τρόφιμα ολικής άλεσης ή πλούσια σε φυτικές πρωτεΐνες, τρόφιμα με χαμηλή περιεκτικότητα σε ζάχαρη / χαμηλό γλυκαιμικό δείκτη, υψηλή περιεκτικότητα σε φυτικές ίνες κ.α. Οι Σουηδοί καταναλωτές είναι διατεθειμένοι να καταβάλλουν υψηλότερες τιμές για την αγορά λειτουργικών τροφίμων.

Έτοιμα ή ημι-έτοιμα γεύματα: Ο περιορισμένος διαθέσιμος χρόνος και η μονοπρόσωπη φύση των σουηδικών νοικοκυριών (περίπου 47% των σουηδικών νοικοκυριών αποτελούνται από ένα άτομο, συνήθως, έναν ανύπαντρο ενήλικα χωρίς παιδιά που κατοικεί μόνος του) είναι δύο παράγοντες που

υποστηρίζουν τη σημαντική κατανάλωση έτοιμων για κατανάλωση ή εύκολων στο μαγείρεμα ημι-έτοιμων γευμάτων.

Αν και το μεγαλύτερο ποσοστό των εν λόγω γευμάτων που διατίθενται στη σουηδική αγορά είναι κατεψυγμένα, διατίθενται και προϊόντα απλής ψύξης. Η δε ποικιλία των εν λόγω γευμάτων καλύπτει όλα τα γευστικά πρότυπα από τις παραδοσιακές σουηδικές και διεθνείς συνταγές έως υγιεινές εναλλακτικές συνταγές και επιδόρπια.

Αυξημένο ηλεκτρονικό εμπόριο τροφίμων: Ακόμα και πριν την πανδημία, η οποία φυσικά έδωσε σημαντική ώθηση στο ηλεκτρονικό εμπόριο σε όλα τα επίπεδα, οι Σουηδοί καταναλωτές – καθώς διέπονται από την τάση της πρώιμης υιοθέτησης νέων τάσεων και τεχνολογιών – είχαν προσαρμοστεί γρήγορα στην ηλεκτρονική αγορά. Αν και τα τρόφιμα υστέρησαν αρχικά σε σύγκριση με άλλους τομείς, οι μεγάλοι λιανοπωλητές έδωσαν έμφαση, ιδίως κατά την περίοδο της πανδημίας, στις ηλεκτρονικές πωλήσεις. Τα τρόφιμα που παραγγέλλονται ηλεκτρονικά παραλαμβάνονται από τον πελάτη είτε με παράδοση στο σπίτι είτε από το τοπικό παράρτημα του σούπερ μάρκετ στο οποίο δόθηκε η παραγγελία μέσω ενός συστήματος «click and collect».

Βιολογικά προϊόντα: Το μερίδιο των βιολογικών επεξεργασμένων τροφίμων, όπως και η κατανάλωση βιολογικών προϊόντων γενικά, σημείωσε σημαντική αύξηση κατά την τελευταία δεκαετία. Όπως δείχνουν, όμως, τα στοιχεία – αλλά και από σχόλια εδώ εμπόρων τροφίμων των οποίων έχει γίνει αποδέκτης το Γραφείο ΟΕΥ Στοκχόλμης – τα βιολογικά τρόφιμα την τελευταία διετία δεν ακολουθούν την εξελικτική τάση που είχαν μέχρι πρόσφατα, παρά τη γενική αύξηση των πωλήσεων τροφίμων, και μάλιστα σημείωσαν, για πρώτη φορά, πτώση το 2021.

Ενδιάμεσα βιομηχανικά αγαθά

Μεγάλο ποσοστό των εξαγωγών βιομηχανικών αγαθών της Σουηδίας εξαρτάται άμεσα από τις εισαγωγές ενδιάμεσων βιομηχανικών προϊόντων και τμημάτων προς συναρμολόγηση. Τα βιομηχανικά εξαρτήματα και, ιδίως τα εξαρτήματα για την αυτοκινητοβιομηχανία και τη βιομηχανία κατασκευών αποτελούν μέρος των στρατηγικών εισαγωγών της Σουηδίας. Στα προϊόντα που περιλαμβάνονται στα εξαγώγιμα της Ελλάδας εντάσσονται τα σύρματα και καλώδια, αργίλιο και κράματα αργιλίου, σιδηροκράματα, διάφορες μηχανές και συσκευές κ.α.

Ψηφιακά προϊόντα και υπηρεσίες

Η Σουηδία αποτελεί μια εξαιρετικά δεκτική αγορά για προϊόντα και υπηρεσίες προηγμένης τεχνολογίας, ιδίως προϊόντων ΙΤ και λογισμικού που μειώνουν το επιχειρηματικό κόστος και βελτιώνουν την αποδοτικότητα εργασίας, καθώς και εξοπλισμού και υπηρεσιών για την ψηφιακή ασφάλεια.

E.2 Τουρισμός

Μεταξύ των δημοφιλέστερων ελληνικών προορισμών για τους Σουηδούς τουρίστες συγκαταλέγονται, πλην της Αθήνας, η Ρόδος, η Κρήτη, η Σάμος, η Ζάκυνθος και η Κέρκυρα. Παράλληλα με την αύξηση του προερχόμενου από την Σουηδία τουρισμού αυξάνεται και η γνώση των Σουηδών σχετικά με τα ελληνικά προϊόντα. Οι Σουηδοί, έτσι, μαζί με την ιστορία και τον πολιτισμό, διαμορφώνουν εικόνα και για την ελληνική διατροφή την οποία αναζητούν με την επιστροφή τους στη χώρα.

Οι τουριστικές αφίξεις από την Σουηδία το 2019 ανήλθαν περίπου στα 412 χιλ. άτομα. Οι αφίξεις Σουηδών τουριστών στην Ελλάδα οι οποίες μειώθηκαν σαφώς το 2020 (48 χιλ. άτομα) επανήρθαν ελαφρώς το 2021 (128 χιλ. άτομα) ενώ φαίνεται ότι θα ανέλθουν σε αριθμούς ρεκόρ έως το τέλος του 2022.

E.3 Επενδύσεις

Σε ότι αφορά στις επενδυτικές ροές, υπάρχει παρουσία σουηδικών εταιρειών στην Ελλάδα, ιδίως στους τομείς μεταφορών και αποθήκευσης, μεταποίησης και μηχανικού εξοπλισμού, υγείας, λιανικού εμπορίου, ενέργειας και περιβάλλοντος. Περαιτέρω δυνατότητες για συνεργασία φαίνεται να παρουσιάζουν οι τεχνολογίες αιχμής και καινοτομίας, δεδομένου ότι τα τελευταία χρόνια έχουν αναπτυχθεί στη χώρα μας start-ups και μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις που παράγουν ανταγωνιστικά προϊόντα τεχνολογίας αιχμής, ενώ η Σουηδία θεωρείται από τις πιο καινοτόμες χώρες στον κόσμο.

ΣΤ. ΧΡΗΣΙΜΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Ελληνικές Αρχές

Πρεσβεία της Ελλάδος στη Στοκχόλμη <https://www.mfa.gr/sweden/presveia/>

Τηλ: (+46-8) 545 660 10 info.stockholm@mfa.gr

Γραφείο Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων

Τηλ: (+46-8) 545 660 16 commerce.stockholm@mfa.gr

Γραφείο Δημόσιας Διπλωματίας

Τηλ: (+46-8) 660 24 80 pdo.sto@mfa.gr

Γραφείο ΕΟΤ

Τηλ: (+46-8) 679 65 80 info@visitgreece.se

Σουηδικές Αρχές

Ιστοσελίδα Σουηδικής Κυβέρνησης

<https://www.government.se/government-of-sweden/>

Υπουργείο Οικονομικών Σουηδίας

<https://www.government.se/government-of-sweden/ministry-of-finance/>

Υπουργείο Εξωτερικών Σουηδίας

<https://www.government.se/government-of-sweden/ministry-for-foreign-affairs/>

Υπουργείο Επιχειρήσεων, Βιομηχανίας και Καινοτομίας

<https://www.government.se/government-of-sweden/ministry-of-enterprise-and-innovation/>

Σουηδική Υπηρεσία Μετανάστευσης <https://www.migrationsverket.se/English/Startpage.html>

Σουηδική Φορολογική Υπηρεσία <https://www.skatteverket.se/>

Εμπορικά & Βιομηχανικά Επιμελητήρια – Ενώσεις

Εμπορικό Επιμελητήριο του Jonkoping <https://www.handelskammarenjonkoping.se/>

Εμπορικό Επιμελητήριο του Malardalen <https://handelskammarenmalardalen.se/>

Εμπορικό Επιμελητήριο Κεντρικής Σουηδίας <https://mellansvenskahandelskammaren.se/>

Εμπορικό Επιμελητήριο της Μέσης Σουηδίας <https://midchamber.se/>

Εμπορικό Επιμελητήριο του Norrbotten <https://norrbottnshandelskammare.se/>

Εμπορικό Επιμελητήριο της Ανατολικής Σουηδίας <https://ostsvenskahandelskammaren.se/>

Εμπορικό Επιμελητήριο της Στοκχόλμης <https://stockholmshandelskammare.se/>

Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο της Νότιας Σουηδίας <https://handelskammaren.com/>

Εμπορικό Επιμελητήριο του Wermland <https://www.handelskammarenvarmland.se/>

Εμπορικό Επιμελητήριο της Δυτικής Σουηδίας <https://www.vastsvenskahandelskammaren.se/>

Σουηδικοί Οικονομικοί και Εμπορικοί Φορείς

Συνομοσπονδία των Σουηδικών Επιχειρήσεων <https://www.svensktnaringsliv.se/english>

Business Sweden www.business-sweden.se

Invest Stockholm <https://www.investstockholm.com/>

Εθνικό Εμπορικό Συμβούλιο www.kommers.se

Verksamt.se / Κυβερνητικές υπηρεσίες για επιχειρήσεις

<https://www.verksamt.se/web/international/home>

Σουηδική Ομοσπονδία Λιανοπωλητών Τροφίμων <https://www.svenskdagligvaruhandel.se>
Επιχειρηματική Ένωση "Företagarna" <https://www.foretagarna.se/>
Εθνικό Ινστιτούτο Οικονομικών Ερευνών www.konj.se
Σουηδική Αρχή Χρηματοοικονομικής Εποπτείας www.fi.se
Σουηδική Υπηρεσία Οικονομικής & Περιφερειακής Ανάπτυξης www.tillvaxtverket.se
Στατιστική Υπηρεσία Σουηδίας www.scb.se
Σουηδική Υπηρεσία Καινοτομίας <https://www.vinnova.se/>
Σουηδική Εθνική Αρχή Χρηματοοικονομικής Διαχείρισης www.esv.se
Εθνικό Συμβούλιο Στέγασης, Κτιρίων και Χωροταξίας <https://www.boverket.se>
Σουηδική Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης
<https://arbetsformedlingen.se/other-languages/english-engelska>

Τράπεζες

Κεντρική Τράπεζα της Σουηδίας www.riksbank.se
Ένωση Σουηδικών Τραπεζών www.swedishbankers.se
SEB www.seb.se
Handelsbanken www.handelsbanken.se
Swedbank www.swedbank.se
Nordea www.nordea.se

Διοργανωτές Εκθέσεων

Svenska Massan www.svenskamassan.se
Stockholmsmassan www.stockholmsmassan.se
Elmiamassan www.elmia.se
Kistamassan www.kistamassan.se
Malmömassan <https://www.malmomassan.se>